Redacțiunea Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haassenstein & Volger (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 191. Brașovŭ, Sâmbătă 25 Augustŭ (6 Septemvre) 1890.

O reprivire.

II.

Brașovŭ, 24 Augustŭ st. v.

Imediatŭ după visita ministrului-președinte românŭ Ioanŭ Brătianu la Gastein și la Viena în tómna anului 1883 au urmatŭ acele „enunciațiunĭ politice" ale monarchului nostru la adresa naționalitățilorŭ nemaghiare, carĭ, precum ne spune împărtășirea din Viena, publicată în numĕrulŭ antepenultimŭ alŭ fóiei nóstre, au făcutŭ ca în timpurile din urmă manevrele din Ungaria și Transilvania sĕ devină celebre.

Mai întâiu s'au făcutŭ asemenĭ enunciațiunĭ la Seghedinŭ, dér nu cu ocasiunea manevrelorŭ, cum ne spune articululŭ amintitŭ, și nu în 1884, ci în anulŭ 1883 la începutulŭ lunei lui Octomvre, când monarchulŭ nostru a visitatŭ Seghedinulŭ, care fusese reconstruitŭ în urma catastrofei ce-o suferise înainte cu câțĭva anĭ fiindŭ prefăcutŭ în ruine de valurile furióse ale rîului Tisza.

Pe ruinele vechilorŭ case ale Seghedinului inundatŭ la 1879 au fostŭ clădite vre-o 2600 case nouĕ cheltuindu-se suma colossală de vre-o 23 de milióne. Inaugurarea Seghedinului reconstruitŭ în presența monarchului avea sĕ fiă dér o strălucită sĕrbătóre națională maghiară, la care au fostŭ invitațĭ sĕ ia parte toțĭ Archiereii românĭ, sêrbĭ ș. a. Inaltulŭ nostru clerŭ a fostŭ chiămatŭ sĕ ridice prin presența sa strălucirea magbiară înaintea monarchului și a lumei.

Acésta ocasiune a folosit'o guvernulŭ ungarŭ spre a lua posițiă prin graiulŭ monarchului față cu pretinsele „agitațiunĭ române", cu privire la carĭ susținea „Nemzet", că guvernulŭ românŭ ar fi făcutŭ „promisiunĭ obligătóre" la Viena.

Ne este încă tuturorŭ în durerósă aducere aminte, câtŭ de aspre dojenĭ au primitŭ Metropoliții românĭ, cerêndu-li-se sĕ împinteneze pe credincioșii lorŭ ca sĕ fiă cetățenĭ fidelĭ ai statului și sĕ respecteze legile.

„Gazeta Transilvaniei" dela 7 (19) Octomvre 1883 întroduse unŭ articulŭ privitorŭ la acésta prea înaltă enunciațiune cu următórele cuvinte:

„Rea veste ne aducŭ Archiereii noștri dela Seghedinŭ! Ḑiceamŭ, că d-lŭ Tisza i-a chiămatŭ la Seghedinŭ, ca sĕ ilustreze prin presența lorŭ opera maghiarismului în fața înaltului nostru monarchŭ și a lumei; dér nicĭodată nu ni-ar fi venitŭ în minte a presupune, că d-lŭ ministru-președinte va întrebuința acéstă ocasiune spre a provoca, printr'o neesactă informațiune dată capului statului, o fórte penibilă, durerósă și fórte nemeritată mustrare a elementului românescŭ de amêndouĕ confesiunile"....

Cu satisfacțiune trebue sĕ constatămŭ, că și pressa română independentă din România liberă de tóte nuanțele a sêmțitŭ încătrău era îndreptată lovitura guvernului ungarŭ.

Organulŭ lui C. A. Rosetti, „Românulŭ", scriea pe atuncĭ între altele:

„...Maghiarii s'au folositŭ totdéuna de insinuarea, că Românii suntŭ nisce trădătorĭ și că graviteză în afară, pe când realitatea lucrurilorŭ este, că Românii suntŭ elementulŭ celŭ mai pacĭnicŭ. Acum ministrulŭ-președinte alŭ Ungariei a pusŭ chiar în gura împĕratului Franciscŭ Iosifŭ acea insinuațiune, ca sĕ le ḑică, în modŭ indirectŭ, Românilorŭ, că suntŭ nisce trădătorĭ. Prin acésta situațiunea devine gravă, fiind-că se vede, că d-lŭ Tisza are planurĭ rele față de Românĭ, și nu le póte esecuta, décă nu va puté sĕ facă pe lume sĕ credă, că Românii suntŭ în adevĕrŭ unŭ elementŭ, care celŭ puținŭ suntŭ în ajunŭ sĕ se rupă de către imperiulŭ dualistŭ. Noi când vedemŭ asemenea stărĭ de lucrurĭ, mărturisimŭ, că situațiunea ne pare seriósă și ne îngrijimŭ de ea atâtŭ pentru-că suntŭ nisce frațĭ ai noștri, carĭ suferŭ, câtŭ și fiind-că noi suntemŭ vecinĭ c'unŭ imperiu, cu care avemŭ interesŭ sĕ fimŭ în bune relațiunĭ!..

Pe când se manifestau asemenĭ opiniunĭ în ḑiarele române de dincóce și de dincolo, pressa ungurésca și guvernulŭ ungurescŭ declaraserĕ rĕsboiu în tótă forma Românilorŭ din Transilvania și Ungaria și în prima liniă organelorŭ lorŭ de publicitate. Refrenulŭ tuturorŭ atacurilorŭ lorŭ era: acum s'a apropiatŭ și România de noi și vrea sĕ ne fiă amică, ni-s'au datŭ promisiunĭ obligătóre din partea guvernului românŭ, n'avețĭ prin urmare sĕ mai nădăjduițĭ nimicŭ din nicĭ o parte, ci trebue sĕ vĕ supunețĭ necondiționatŭ.

Incă pe la 1880 ḑiarele maghiare, temêndu-se de unŭ rĕsboiu cu Rusia, cereau dela guvernŭ ca sĕ caute a se înțelege cu România, câștigându-o ca aliată, dér pretindeau tot-odată ca Românii de dincolo sĕ dea garanții despre lealitatea lorŭ și sĕ renunțe cu totulŭ de a se mai interesa de sórtea frațilorŭ lorŭ din Transilvania și Ungaria, ba sĕ-i sfătuiéscă chiar de a se supune necondiționatŭ dictatului partidei maghiare dela guvernŭ.

Ne aducemŭ aminte, că foile din România au datŭ atuncĭ foilorŭ nemaghiare sfatulŭ, că guvernulŭ ungarŭ sĕ împace mai întâiu pe Românii din regatulŭ s-lui Stefanŭ décă voiesce sĕ dobêndéscă amiciția României și au adausŭ, că chiar sĕ voiéscă, România n'ar putea împedeca pe Românii de dincóce de Carpațĭ ca sĕ nu aibă și ei dorințe, necum sĕ le pótă impune sĕ'șĭ năbușéscă sentimentele lorŭ.

Cu tóte astea la 1883, când se asigura din tóte părțile, că apropiarea României de alianța marilorŭ puterĭ occidentale este unŭ faptŭ împlinitŭ, guvernulŭ ungarŭ, în locŭ sĕ se arate mai conciliantŭ față cu Românii de sub ocârmuirea lui, înaugură o nouă campaniă de prigonire în potriva lorŭ și se sêmțea încuragiatŭ la acésta — după declarările foilorŭ maghiare — tocmai prin faptulŭ apropiării României de monarchia nóstră.

Curêndŭ după întrevederea d-lui Ioanŭ Brătianu cu d-lŭ Tisza la Viena, acesta din urmă cerù în dieta ungară sĕ se restrîngă libertatea pressei, ḑicêndŭ între altele: „décă se vorŭ continua agitațiunile în contra Ungariei în unele foi române și slave, atuncĭ voiu cere, ca parlamentulŭ sĕ dea pentru înfrênarea agitațiunilorŭ în contra rasselorŭ și a confesiunilorŭ o putere mare pentr'unŭ timpŭ scurtŭ în mânile guvernului."

Organulŭ guvernului ungurescŭ „Nemzet" amenința directŭ cu deosebire fóia nóstră, că i-se va sucì gâtulŭ și celelalte foi șoviniste o felicitau pentru acéstă ideiă „măréță."

Pĕcatulŭ „Gazetei Transilvaniei" era, că susținea cu tăriă mișcarea legală și îndreptățită a Românilorŭ de dincóce pentru apĕrarea limbei și a naționalității lorŭ și combătea faptele rele ale guvernului ungurescŭ și ale uneltelorŭ sale de tótă categoria.

Erau fórte înverșunațĭ cei dela putere în contra nóstră în deosebĭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Pescarulŭ din Scarf

de D. *Wiener*.

(Urmare.)

Contele Baldovin începù a se cugeta, pescarulŭ se părea a rĕmâné statornicŭ pe lângă propusulŭ de a-lŭ transporta în Boulogne; de altă parte însĕ pentru neașeḑarea tînĕrului conte de Flandria de nicĭ o jertfă nu s'a îngrozitŭ, — pentru aceea în curêndŭ și primì sfatulŭ pescarului. Margareta de Flandria a rĕmasŭ în societatea drăgălașei Evelina, — a ocupatŭ asilulŭ oferitŭ, și cugetulŭ acela, că a scăpatŭ de atarĭ primejdii, în care a fostŭ, nu o lăsa a fi cuprinsă de gândurile isolării și ale singurătății sale. Sufletulŭ i-s'a cufundatŭ în acelea suvenirĭ triste, pe carĭ le-au produsŭ mórtea tatălui și periculuĭ, în care a fostŭ fratele sĕu: șĭ-a adusŭ aminte de amiculŭ fidelŭ alŭ casei, care prin jertfirea de sine șĭ-a câștigatŭ atâția inimicĭ.

Contele Varrini, după ce vĕḑù pétra pusă érășĭ la loculŭ sĕu, care servia contesei de pază, și după ce o credù destulŭ de ascunsă, celŭ puținŭ până va puté sĕ se reîntórcă cu ajutorulŭ de lipsă, se decise a pleca cu pescarulŭ, care 'lŭ aștepta cu doi tovarășĭ de ai sĕi pe țĕrmurŭ și așeḑêndu-se în luntre au plecatŭ pe marea viforósă.

. . . .

In ḑiua următóre cerulŭ cu încetulŭ s'a înseninatŭ, vêntulŭ a încetatŭ, și valurile mării s'au liniștitŭ. Contesa Margareta a petrecutŭ tótă nóptea în neliniște, durerósele suvenirĭ și gândurile triste lăsară numai târḑiu sĕ se așeḑe somnulŭ pe ochii ei, dér imaginea viuă a evenimentelorŭ din ḑiua precedentă o făcurà sĕ tresară mai de multe-orĭ. Deșteptându-se privì în jurŭ prin odaia, în care se afla, și scrutătorulŭ atentŭ ar fi observatŭ jucândŭ umbra unui surîsŭ amarŭ împrejurulŭ buzelorŭ ei. Câtŭ de puținŭ sĕmĕna aceea cu locuința-i din castelulŭ tatălui sĕu, — în primele momente îșĭ recunoscù starea, în care se afla, deși nicĭ o urmă a miseriei séu a delăsării nu a putută observa.

Pĕrețiĭ erau ocoperițĭ cu covóre bogate, mésa învălită cu pânzătură fórte fină și curată, în dulapurĭ se aflau diferite vase de argintŭ; ferestrile lungĭ și ângustŭ tăiate în pĕrețiĭ cei groșĭ, perdelele patului ei de catifea cu colóre deschisă, unele rĕmășițe de auriturĭ bogate o încredințară, că se află în odaia vre-unui castelŭ vechiu, care probabilŭ a vĕḑutŭ și individĭ de tagma ei.

S'a sculatŭ, — a eșitŭ pe balconŭ și de aicĭ îșĭ aruncà privirea pe marea infinită, îșĭ aduse aminte de nobilulŭ Varrini și de periculele cărora s'a espusŭ, meditá despre pescarŭ, de fiica lui cea plăcută, soția lui leală și despre tînĕrulŭ sveltŭ, frumosŭ, cu ochii negri. Pe cândŭ stetea contemplândŭ asupra acestora, la ușă se audì o slabă bătaiă. Margareta se cutremurà, căcĭ periculele, cu carĭ s'a luptatŭ în ḑiua precedentă, au făcut'o fórte nervósă, dér îngrabă se încuragià, deschise ușa și pe pragŭ apărù fața veselă și surîḑĕtóre a Evelinei.

Margareta fiindŭ singură, parăsită, într'unŭ locŭ pustiu, ei cu totulŭ necunoscutŭ, cuprinsă de gândurĭ grele și încunjurată de primejdii necunoscute, îi plăcea de orĭ-și-cine, care numai vorbia amicabilŭ cu dênsa; dér Evelina, deși era o fată démnă de iubire, totușĭ era cu multŭ mai tînĕră și avea o crescere cu totulŭ deosebită de a ei, decâtŭ ca sĕ o pótă primi de cameradŭ și cu care sĕ simpatiseze în tóte. Cerulŭ însĕ i-a datŭ și o altă ființă, căreia nu i-a pututŭ denega amiciția sa, deși cu jertfirea păcii sale. Adalbertŭ, fiulŭ sveltŭ, frumosŭ alŭ pescarului, pe care tatălŭ sĕu l'a lăsatŭ de apĕrătorŭ alŭ casei, cerceta în tótă diminéța și séra pe dama astfelŭ devenită prisonieră; și aceste visite pentru Margareta deveniau din ce în ce mai plăcute și mai primejdióse.

Pescarulŭ însĕ nu s'a mai reîntorsŭ. Trecură ḑile după ḑile, sórele șĭ-a rĕsfățatŭ raḑele sale aurii pe orizonŭ, sórele căḑù în mare, dér luntrița în care părăsì pescarulŭ din Scarf țĕrmurii, nu s'a mai reîntorsŭ.

Agneta, soția pescarului, de multe-orĭ privia pe luciulŭ mârii sperândŭ, că dóră îșĭ va vedé soțulŭ reîntorcêndu-se, séu vre-unŭ compatriotŭ, dela care ar puté sci ceva despre elŭ. Adalbertŭ încă în neliniștea sa adese-orĭ călĕtoria pe mare, ca sĕ sciricéscă despre tatălŭ sĕu, dér înzadarŭ: cei doi vâslașĭ, carĭ au urmăritŭ luntrea, au fostŭ necăsătorițĭ, ai lorŭ au și abḑisŭ de speranța de a'lŭ mai vedé; rudeniile lorŭ au și rugatŭ pe preotulŭ din Blankenberg, ca sĕ facă slujbe pentru ei; preotulŭ cu lacrimile în ochĭ le-a promisŭ, că le va împlinì dorința.

Margareta, a cărei sórte era strînsŭ legată de familia pescarului din Scarf, șĭ-a perdutŭ tótă speranța și lacrimele ei adese-orĭ se uniau cu ale Evelinei. Dér mai tare se întrista, vĕḑêndŭ pe Adalbertŭ întristatŭ. Nu arare-orĭ s'a nisu-

pentru-că susţinusemŭ cu energiă mişcarea legală de protestare a alegĕtorilorŭ românĭ în potriva maghiarisării şcólelorŭ nóstre.

Din causa acésta eramŭ „agitatorĭ periculoşĭ“ şi „tradătorĭ de patriă“, şi nu puţinŭ oleiu a turnatŭ pe focŭ şi împrejurarea, că amŭ atrasŭ atenţiunea fraţilorŭ noştri din România asupra prigonirilorŭ, la carĭ este espusŭ elementulŭ românŭ în statulŭ ungarŭ, esprimândŭ speranţa, că bărbaţii de stată românĭ vorŭ ţiné contŭ de acésta stare de lucrurĭ în raporturile lorŭ cu monarchia nóstră.

Dér fost'a numai întâmplare orĭ că a fostŭ unŭ reflexŭ alŭ ominóselorŭ „promisiunĭ obligătóre“, de carĭ ne vorbeau mereu foile maghiare, ne pomenirămŭ pe neaşteptate, la finele anului 1883, combătuţĭ şi din partea unui organŭ alŭ ministrului preşedinte românŭ (Telegrafulŭ), care ne imputa, că „ne amestecămŭ în conducerea politicei esterióre a României“ şi că „voimŭ sĕ învĕţămŭ pe bărbaţii de statŭ românĭ, ce trebue sĕ facă.“

Noi amŭ protestatŭ contra acestei imputărĭ, arătândŭ, că ne-amŭ împlinitŭ numai o datoriă ca organŭ independentŭ românŭ. Ni s'a şi datŭ din partea acelei foi satisfacţiunea cuvenită, dér reaua impresiune ce ne-a făcut'o acea înfruntare nu a pututŭ sĕ dispară cu totulŭ.

Acésta nu s'a pututŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ foile duşmane nouĕ se folosiră de ocasiune spre a ne provoca ironicŭ ca sĕ depunemŭ arma, căcĭ ne-amŭ afla între douĕ focurĭ şi că o plóie de glónţe s'ar îndrepta asupră-ne nu numai dela Budapesta, ci acum şi dela Bucurescĭ.

„Intre douĕ focurĭ!“ Aceste puţine cuvinte caracteriséză mult seu mai puţinu situaţiunea politică a Românilorŭ din Ardealŭ şi Ţéra unguréscă, dela 1883 încóce!

DIN AFARĂ.

Crisa ministerială în Serbia.

Lui „Times“ i-se telegrafiază din Belgradŭ cu data de 30 Augustŭ n., că ministrulŭ sêrbescŭ Gruicĭ a împărtăşitŭ regentului Risticĭ, că membri cabinetului, în urma neînţelegerilorŭ întâmplate în partida radicală, *află de bine a'şĭ da demisiunea.* Risticĭ, vrêndŭ sĕ se înţelégă cu coregenţii, a amânatŭ rĕspunsulŭ pe a doua ḑi, 31 Augustŭ, când a declaratŭ lui Gruicĭ, că elŭ şi ceilalţĭ regenţĭ sfătuescŭ membrilorŭ cabinetului, sĕ aştepte resultatulŭ alegerilorŭ pentru Scupcină, fiind-că numai atuncĭ se va vedé, décă neînţelegerile din partidulŭ radicalŭ suntŭ de natură de a trage după sine o schimbare în ministeriu.

Resultatulŭ întâlnirei împĕraţilorŭ.

Corespondentulŭ berlinesŭ alŭ fóiei „Pol. Corr.“ scrie, că cercurile bine informate din Berlinŭ suntŭ pe deplinŭ mulţămite cu resultatulŭ întrevederei împĕraţilorŭ în Peterhof. Intrevederea n'a avutŭ scopŭ politicŭ, dér însemnătatea ei este mare, décă înţelegemŭ că prin ea s'au strînsŭ şi mai puternicŭ legăturile de pretiniă între Rusia şi Germania. Declaraţiile pressei rusescĭ, că Rusia numai atuncĭ va trăi în pace cu Germania, décă acésta va rupe-o cu aliaţii sĕi, are douĕ tendinţe. Una, care voesce cu orĭ-ce preţŭ sĕ micşoreze însemnătatea celorŭ petrecute la Narva, cu scopŭ ca sĕ linguşéscă pe Francia, ér alta ca sĕ presenteze Austro-Ungariei acéstă întrevedere în colorile cele mai negre.

Francesii şi Italienii.

O telegramă din Roma spune, că ḑiarele se ocupă cu casulŭ, că regele italianŭ nu va fi de faţă în Spezzia când vaporulŭ „Sardegna“ se va pune în circulaţiă, fiind-că e fórte probabilŭ, că la sĕrbătórea acésta nu va fi de faţă nicĭ măcarŭ o escadră din armata francesă. In cercurile guvernului se vorbesce, că însuşĭ Crispi ar fi sfătuitŭ regelui sĕ absenteze, fiind-că în casulŭ când într'adevĕrulŭ nu s'ar presenta escadra francesă, ar face o fórte rea impresiune, décă ar fi de faţă regele. „Dritto“ provócă pe guvernulŭ italianŭ, sĕ publice causele fundamentale ale afacerei, ca nu cumva sĕ se dea cursŭ liberŭ comentarelorŭ fantastice, carĭ arŭ amărî şi mai multŭ raporturile dintre Francia şi Italia.

Situaţia europénă.

Foia englesa „Standard“ vorbindŭ despre situaţia europénă ḑice, că orĭ cine esaminéză cu atenţiune situaţia generală trebue sĕ fiă cuprinsŭ de îngrijire serióse şi sĕ se întrebe, că ce se va întêmpla în cei 20 anĭ, carĭ urméză? Orisontulŭ e acoperitŭ de norĭ grei şi negri şi décă nu se va desvolta o precauţiune estraordinară, în timpulŭ acesta va trebui sĕ se întêmple o radicală schimbare în echilibrulŭ europénŭ.

Confederaţia balcanică.

Nu numai în Parisŭ, ci şi în Petersburg se ocupă mereu lumea cu destăinuirĭ asupra pretinselorŭ resultate ale întâlnirei monarchilorŭ la Narva. Cea mai nouă destăinuire e, că Anglia ar fi propusŭ guvernului rusescŭ şi celui germanŭ formarea unei confederaţiunĭ balcanice, care sĕ cuprindă pe România, Serbia, Bulgaria, Muntenegru şi Albania, şi a cărei neutralitate sĕ fiă recunoscută de tóte puterile europene. In legătură cu acésta se pune 'n perspectivă o înţelegere anglo-rusă asupra cestiunei bulgare. Aceste faime arŭ avé intenţiunea, ḑice-se, sĕ facă sĕ se crédă, că întâlnirea dela Narva ar fi statŭ în nemijlocită legătură cu visita împĕratului germanŭ la Londra, şi că Anglia ar fi luatŭ iniţiativa, pe care împĕratulŭ Wilhelm, cu considerare la aliaţii sĕi, nu o putea lua.

Reforme în Rusia.

Ţarulŭ Rusiei a datŭ ordinŭ, ca sĕ se formeze o comisiune pentru elaborarea unui proiectŭ de reforme, ce se vorŭ întroduce în ţerile tran caucasice. Se plănuesce de-a se da guvernatorului generalŭ alŭ provinciei acesteia atâta putere câtă are guvernatorulŭ generalŭ alŭ Varşoviei. Prin reformele proiectate se va înlesni populaţiunei musulmane primirea în funcţiunile inferióre ale statului. Proiectulŭ de reforme se va ocupa şi cu crearea unorŭ importante colonii ruse. S'au mai luatŭ şi mĕsurĭ pentru formarea de nouĕ corpurĭ compuse din miliţii locale, carĭ ar avé de scopŭ sĕ ţină frontŭ unorŭ invasiunĭ chineze, afgane, perse şi chiar turcescĭ, până când póte sĕ vină în ajutorŭ armata regulată.

Bismarck despre Elveţia.

O foiă elveţiană din Zürich comunică scrisórea a doi elveţienĭ primiţĭ de principele Bismarck la Kissingen. Bismarck vorbindŭ despre neutralitatea Elveţiei a ḑisŭ, că Germania va respecta neutralitatea ei, dér a adaugatŭ, că nu este sigurŭ décă şi Francia va respecta-o. In casŭ când Francia nu va respecta neutralitatea Elveţiei, Germania va lua pe Elveţia cu ea în contra Franciei.

Mĕsurĭ militare în Franţa.

Ḑiarele francese au publicatŭ o scrisóre a ministrului preşedinte francesŭ Freycinet, în care acesta, la o întrebare făcută în astă privinţă de deputatulŭ Bartissol, declară, că desfiinţarea orĭ împuţinarea garnisónelorŭ din locurile întărite mai micĭ ale Pireneilorŭ osticĭ e adusă de necesitatea, d'a spori puterile combatante la graniţele mai espuse şi d'a puté instrui trupele mai bine.

Dela manevrele ruseşcĭ.

Ḑiarele vienese, ce ne sosescŭ, reproducŭ o curiósă istorisire a corespondentului rusescŭ alŭ ḑiarului „Standard“, despre unŭ incidentŭ întâmplatŭ cu ocasia manevrelorŭ dela Narva.

Lupta era înflăcărată între corpulŭ de rĕsăritŭ, care se întărise cu trupe próspete, şi între corpulŭ dela apusŭ, care era redusŭ la defensivă. La 9 óre începuse lupta, cu o canonadă, ce ţinŭ până la 1 după amédĭ. Corpulŭ de apusŭ sĕvêrşi mai multe atacurĭ strălucite de cavaleriă. La unulŭ dintre aceste atacurĭ luară parte şi husarii roşii, regimentulŭ Ţareviciului. După-ce corpulŭ de rĕsăritŭ se apropiase destulŭ, cavaleria lui începŭ mai multe atacurĭ, dér fŭ primită cu salve de infanteria stabilită în satŭ şi prin prejurŭ.

Atuncĭ se întâmplă incidentulŭ dramaticŭ alŭ ḑilei:

Impĕratulŭ germanŭ era în fruntea regimentului sĕu de infanteriă Viborg, şi când se vĕḑu în faţa unui regimentŭ de husarĭ şi a douĕ baterii de artileriă călare, plănui sĕ'şĭ facă drumŭ prin acéstă posiţiă a duşmanului. Deşi atacului fŭ neaşteptatŭ şi se făcŭ cu celŭ mai mare avêntŭ, avŭ unŭ sfêrşitŭ nenorocosŭ şi împĕratulŭ fŭ făcutŭ prisonierŭ. După ordinulŭ Ţarului elŭ fŭ pusŭ imediatŭ în libertate şi se reîntorse la suita sa. Indrăsneala estraordinară a încercării şi nereuşita ei au făcutŭ o impresiă adêncă.

Atâtŭ din punctŭ de vedere militarŭ privitŭ, câtŭ şi din acela alŭ luminei ce aruncă acestŭ incidentŭ neaşteptatŭ asupra caracterului împĕratului, formă acéstă întâmplare obiectulŭ tuturorŭ convorbirilorŭ din acea ḑi.

Peste câte-va óre, corespondentulŭ lui „Standard“ vĕḑu pe cei doi împĕraţĭ cu suitele lorŭ în grădina dela staţia Moloskovitsy. Impĕratulŭ germanŭ se plimba agitatŭ şi vorbi numai câte-va cuvinte în franţuzesce cu o damă. Ţarulŭ şi Ţarevna, marii ducĭ Nicolae şi Michailŭ şi alţii convorbiau cu vioiciune. Impĕratulŭ germanŭ nu lua parte la acea convorbire. „Era supĕratŭ din pricină că avusese nenorocirea d'a fi făcutŭ prisonierŭ?“ se întrébă cu psichologică curiositate corespondentulŭ ḑiarului englesŭ.

Tacticianii germanĭ discută acum acestŭ casŭ, şi suntŭ de părere, că împĕratulŭ nu putea fi făcutŭ prisonierŭ, după dreptate, deóre-ce de regulă unŭ regimentŭ de infanteriă compusŭ din trei-patru batalióne şi înarmatŭ cu arme cu repetiţiă, când se află în faţa unui regimentŭ de cavaleriă şi a două baterii, nu póte fi socotitŭ biruitŭ, décă nu esistă alte împrejurărĭ hotărîtóre, ca de pildă posiţia infanteriei pe unŭ terenŭ liberŭ,

---

uită a'lŭ mângâia; odată'lŭ prinse de mână şi îi ḑise:

— „Eu în adevĕrŭ sunt o fiinţă nefericită, aşa-i Adalbertŭ? Şi aicĭ în acéstă locuinţă pacinică încă am adusŭ cu mine durere şi periculŭ.“

— „Nu te nelinişti pentru aceea“, ḑise Adalbertŭ, „noi numai datoria nĭ-amŭ împliuit'o, şi în vecĭ nu ne va păré rĕu pentru ceea ce amŭ făcutŭ; noi credemŭ că vorŭ veni şi timpurĭ mai bune. Până atuncĭ dta eştĭ aicĭ în siguranţă, şi eu te voiu apĕra până la ultima picătură de sânge.“

Abia au crepatŭ ḑorile, când preotulŭ şi sosi şi umbla din casă 'n casă, din colibă în colibă, vĕrsândŭ în inimile tuturorŭ bucuriă şi speranţă.

— „Am visatŭ“, ḑise bĕtrânulŭ preotŭ, „că am vĕḑutŭ pe pescariulŭ întregŭ şi sănătosŭ avêndŭ în mână mrêja plină de peştĭ.“

Pe acelea vremĭ unŭ atare visŭ era destulŭ, ca sĕ alunge întristarea şi sĕ verse în inimĭ speranţă.

Adalbertŭ fugi îndată la Margareta, ca sĕ-i spună visul preotului cu tîlcul îmbucurătorŭ şi ambii se legănau în speranţa dulce a unui viitorŭ mai frumosŭ. Din acestŭ minutŭ Adalbertŭ cercetă mai adese-orĭ pe contesa şi-şĭ comunicau întristările, nisuindu-se a se mângâia împrumutatŭ.

Tinĕrulŭ a observatŭ, că contesei nu'i chiar displacŭ visitele, căcĭ Margareta mai bucurosŭ îlŭ asculta pe elŭ decâtŭ pe Evelina, căcĭ elŭ e s vedea a cunósce nu numai lumea, ci şi familiele cele mai renumite din acelŭ timpŭ, şi totdéuna scia sĕ câştige plăcere şi distragare tinerei contese.

Astfelŭ Adalbertŭ de multe-orĭ o ruga sĕ părăséscă odaia, şi în serile line o petrecea în luntrea sa pe luciulŭ mării, orĭ făceau o preumblare prin locurile romantice.

Era o séră lină; ambii s'au pusŭ sĕ şéḑă pe o pétră a castelului ruinatŭ. Adalbertŭ enară istoria fermecătóre a seculilorŭ trecuţĭ, i-a vorbitŭ despre castelŭ, ai cărui pĕreţĭ de unŭ stângenŭ de groşĭ frânseră de atâtea orĭ puterea inimică şi a cărui chiliă adeseorĭ au rĕsunatŭ de toastele ţinute pentru vitejii şi frumseţea femeéscă; i-a enaratŭ faptele cruciaţilorŭ în Palestina, prinsórea multorŭ eroi renumiţĭ, carĭ s'au luptatŭ pentru eliberarea S-tului mormêntŭ.

Intre astfelŭ de vorbirĭ timpulŭ trecea cu repejune; tinĕra contésă 'lŭ asculta cu plăcere, — mai întona câte o doină melancolică, în care se amesteca şi vocea sonoră a contesei.

Margareta simţia, că inima i-se topesce din ḑi în ḑi mai multŭ de iubire pentru unŭ tinĕrŭ, care e în o distanţă nemĕsurată de dênsa, — îi perì liniştea, pe care nu scia cum ar puté s'o recâştige?..... Pentru ea Adalbertŭ a fostŭ nu numai celŭ mai frumosŭ, mai nobilŭ şi mai plăcutŭ tinĕrŭ dintre câţĭ a vĕḑutŭ când-va, dérŭ elŭ a fostŭ uniculŭ, la care în periculŭ putea sĕ afle apĕrare şi ajutorŭ şi care îi putea procura bucuriă şi speranţă; sórtea lui Adalbertŭ asemenea a fostŭ în potestatea contesei....

Ei sĕ iubiau...... — Margareta adeseorĭ se cugeta, că óre va avé tinĕrulŭ cutezanţa a o iubi, nu 'şĭ va înăduşi în sine simţĕmintele iubirei ce ar avea pentru dênsa? deşi s'a pututŭ convinge pe deplinŭ despre iubirea lui din vocea-i tremurătóre, strângerea mânei ş. a.

In fine sburà pe buzele ei cuvêntulŭ, pe care nu l'a mai pututŭ revoca, şi Margareta mărturisi, că de va trebui sĕ-şĭ piardă chiar şi moştenirea părintéscă, ea bucurosŭ va da uitării mărirea ei de odinióră şi va fi soţia fericită a lui Adalbertŭ, fiiulŭ pescariului din Scarf.

Trecură ḑile, sĕptĕmânĭ, ba lunĭ întregĭ şi Walsan totŭ nu s'a mai reintorsŭ. Acum începură a trage la îndoiélă adevĕrulŭ visiunei preotului, căruia i-a datŭ atâta credĕmêntŭ familia pescariului, pentru-că li-se părea infailibilŭ presimţulŭ preotului. Acesta şi acum cerceta adeseorĭ satulŭ şi familia plăcutŭ, aducêndŭ şi veştĭ despre starea politică a ţinutului. De astă-dată surprinse pe ascultătorĭ cu scirea, că regele Franciei a strînsŭ o armată pentru a pedepsi pe rebelii din Flandria, şi a reaşeḑa în moştenirea sa pe tinĕrulŭ conte. Elŭ, anume, din supuşii sĕi fideli a compusŭ douĕ armate, le concredŭ conducĕtorilorŭ espêrţĭ, şi cu arma în mână a nĕvălitŭ asupra cuibului rebelilorŭ. De vre-o oposiţiă mare nu a datŭ, dér totuşĭ o armată a lui a suferitŭ multe, fiindŭ atacată pe neaşteptate de rebelĭ. Regele se jură în mânia sa, că dintre capii rebelilorŭ nicĭ unulŭ nu va scăpa de mórte, că mórtea lui Carolŭ de Flandria şi a amicilorŭ lui, cu sângele lorŭ o vorŭ plăti.

Acestea îi spuse bĕtrânulŭ preotŭ lui Adalbertŭ şi elŭ érăşĭ fugi la Margareta, care pe unŭ momentŭ simţi în sine fala, sperândŭ, că tatălŭ sĕu va fi rĕsbunatŭ, ér fratele sĕu reaşeḑatŭ în moştenirea sa, dér îndată îi veni în minte, că între astfelŭ de împrejurărĭ va trebui sĕ se despartă de acela pe care îlŭ iubesce, şi decĭ se întristă.

(Va urma).

neacoperitŭ, pe când artileria dușmană ar ocupa înălțimile și cavaleria ar tăia drumulŭ de retragere. Séu unŭ altŭ casŭ, când infanteria ar putea fi socotită învinsă, ar fi când ea șĭ-ar fi epuisatŭ tótă muniția.

In tóte casurile, facerea de prisonierĭ se pronunță la manevre de către jurii, și de sigurŭ acésta nu s'a întêmplatŭ față de împĕratulŭ germanŭ, décă nu din altă pricină, celŭ puținŭ din polițețâ pentru óspele Țarului.

(*„Timpulŭ“*)

Cestiunea esportului porcilorŭ din Serbia.

După cum comunică o telegramă din Belgradŭ, acolo se asigură, că Austro-Ungaria ar fi pusŭ următórele condițiunĭ în cestiunea esportului porcilorŭ sêrbescĭ:

1) Guvernulŭ sêrbescŭ ia angajamentulŭ sĕ nu elibereze certificate de sănĕtate decâtŭ în urma unei observațiunĭ de 8 ḑile într'unŭ locŭ hotărîtŭ.

2) Pentru fiă-care transportŭ de porcĭ exportatorii sêrbĭ trebuescŭ sĕ'șĭ procure o fóiă de permisiă dela ministerulŭ ungurescŭ, obținută prin mijlocirea consulatului sêrbescŭ dela Budapesta, séu a consulatului austro-ungarŭ la Belgradŭ.

3) Guvernulŭ sêrbescŭ ia angajamentulŭ sĕ dea garanții, că frontiera Serbiei va fi cu desĕvêrșire închisă porcilorŭ din România și ca guvernulŭ ungarŭ sĕ aibă dreptulŭ sĕ supravegheze esecutarea acestei mĕsurĭ în limitele conventiunei veterinare.

Guvernulŭ din Belgradŭ ar avé de gândŭ sĕ convóce pe comercianții cei mai însemnațĭ din țéră spre a'i consulta, ce ar fi de făcutŭ, când guvernulŭ austro-ungarŭ ar menținé aceste condițiunĭ.

✝

Cetimŭ în „Adevĕrulŭ“ de aḑĭ:

Primimŭ durerósa scire, că **Vasile Alexandri**, *dulcele poetŭ alŭ Românilorŭ, a încetatŭ din viéță astă-nópte la Mirceștĭ.*

Țéra pierde pe unulŭ din cei mai iluștri fii ai sĕi, care a fostŭ fala Românismului și una din stelele lucitóre ale Latinității.

Guvernulŭ a luatŭ hotărîrea ca înmormêntarea lui Vasile Alexandri sĕ fiă făcută pe cheltuiala Statului.

Ministrulŭ cultelorŭ și alŭ instrucțiunei publice, d-lŭ Theodorŭ Rosetti, va representa guvernulŭ.

Academia română va trimite o delegațiune spre a asista la înmormêntarea ilustrului poetŭ Vasile Alexandri.

SCIRILE ḐILEI.

Premii pentru douĕ disertațiunĭ. Subcomitetulŭ despărțĕmêntului I alŭ „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ“ va premia, conformŭ decisiunei ultimei adunăr generale a despărțĕmêntului, cu suma de câte 10 fl. v. a. douĕ disertațiunĭ menite a se ceti la adunarea generală din tómna acésta. Subiectele acestorŭ disertațiunĭ vorŭ fi următórel: 1) *Care au fostŭ causele decădinței economiei de de vite la Românii din Săcele și cum s'ar puté ridica din nou acéstă ramŭ de economiă?* și 2) *Prin ce mijlóce s'ar puté desvolta și perfecționa industria de casă la Românii din Săcele?* Amêndouĕ aceste disertațiunĭ vorŭ avé a fi scrise în stilŭ poporalŭ și în privința estensiunei vorŭ fi astfelŭ întocmite, încâtŭ sĕ se pótă ceti amândouĕ într'o ședință. Manuscriptele vorŭ fi înaintate până în 1] Octomvre st. v. directorului despărțĕmêntului, părintelui protopopŭ *Ionŭ Petricŭ* în Brașovŭ.

Douĕ toaste. Sub acestŭ titlu scrie diarulŭ „Budap. Tagbl.“ următórele: In regiunea cea plăcută a băilorŭ dela Geoagiulŭ de josŭ, la care petrecŭ în cea mai bună concordiă membrii inteligenții maghiare, române și săsescĭ din Ardélŭ s'a serbătoritŭ ḑiua nascerei regelui precum și ḑiua sf. Stefanŭ cu mare însuflețire. La banchetulŭ datŭ din incidentulŭ ḑilei nascerei regelui a sĕrbătoritŭ protopresbiterulŭ gr. or. din Dobra Romulŭ de Crainicŭ înaltele virtuțĭ de domnitorŭ ale regelui și în vorbirea sa cu patos nobilŭ îmbărbătă pe naționalitățĭ la concordiă. După ce numita fóiă estrage din vorbirea unui jude de tablă rostită la banchetulŭ din ḑiua sf. Stefanŭ încheiă astfelŭ: Vorbirea patriotică întêmpină în tóte părțile cea mai căldurósă primire și membrii inteligenții române căutau ocasiune, prin vorbirĭ din(ce în ce mai însuflețitóre a întona, că scirile rĕspândite despre nepatriotica atitudine a Românilorŭ ardelenĭ suntŭ neadevĕrate și se basézā pe informațiunĭ meschine. Tóte naționalitățile trebue sĕ fiă unite în iubirea și credința nóstră către tronŭ și gata a'șĭ da viéța pentru elŭ.

*
* *

O comóră în Ilfovŭ. „Timpulŭ“ e informatŭ, că în comuna Radovanŭ, plasa Oltenița, județulŭ Ilfovŭ, în România, s'ar fi găsitŭ o comóră, care se bănuesce a fi îngropată dela 1853 în timpulŭ luptei între Turcĭ și Rușĭ. Ajutorulŭ de subprefectŭ Napoleonŭ Popescu mergêndŭ în localitate a descoperitŭ monete la câțĭ-va locuitorĭ, adecă sfanțĭ, ruble și galbenĭ austriacĭ vechĭ. Comóra a fostŭ găsită în pădurea Groșovŭ pe proprietatea societății Dacia-România. Arandașulŭ actualŭ este d. Popa Luca. Pândarulŭ Gligore Șiușmanŭ, care îșĭ avea coliba apróре de comóră, a dispărutŭ, trecêndŭ în Transilvania de unde este.

*
* *

Din istoria reg. 31 de inf. Sub titlulŭ: „Gedenkbläter für das k. u. k. Infanterie-Regiment Friedrich Wilhelm Grossherzog v. Mecklenburg-Strelitz Nr. 31“ a apărutŭ o broșură de 31 pagine octavŭ mare, compusă de locotenentulŭ Karl Lutsch, cuprinḑêndŭ istoria faptelorŭ acestui bravŭ regimentŭ românescŭ, care de 150 de anĭ de când esistă, a luatŭ parte la 179 lupte în rĕsbóiele purtate de monarchia nóstră în Europa și a decisŭ în cele mai multe victoria și ordinulŭ Mariei Teresiei la șése comandanțĭ ai sĕi.

*
* *

Inundările din Austria. O telegramă din Praga spune, că în nóptea de 3 spre 4 Augustŭ inundarea a pricinuitŭ pagube și stricăciunĭ enorme. Ḑiarulŭ „Bohemia“ n'a pututŭ apărea fiind-că tipografia stă sub apă. In redacțiunea diarului „Prager Zeitung“ nu póte întra personalulŭ decâtŭ numai pe ferésträ, fiind-că tipografia și espediția e sub apă.

*
* *

Schimbare de têrgŭ. Ministrulŭ de comerțŭ a concesŭ comunei Gheorghio-Sân-Miclăușŭ din comit. Ciucului, ca têrgulŭ anualŭ, ce se ține la 7 Septemvre n., de rêndulŭ acesta sĕ se țină escepționalŭ la 6 Septemvre n.

*
* *

Victime ale focului. Cu ocasiunea focului din comuna Codŭ au arsŭ și doi ómenĭ, precum și mai multe vite.

*
* *

Focŭ. In Fizeșŭ, comit. Solnocŭ-Dobêca, au arsŭ 45 case împreună cu edificiile economice și cu provisiunile de cereale. A arsŭ și unŭ copilŭ. Foculŭ a luatŭ nascere din joculŭ copiilorŭ cu chibrite (aprinjóre).

Podulŭ peste Dunăre.

Cetimŭ în „Românulŭ“ de Marțĭ:

Erĭ s'a începutŭ punerea pilei (piciorului) dela podulŭ de peste Dunăre și în partea despre Fetescĭ. Piciorulŭ este de peste 50 metri, din carĭ 14 întră în pămêntŭ; lățimea lui în tóte părțile e apróре de 12 metri.

Modulŭ cum se punŭ aceste picióre e vrednicŭ d'a fi cunoscutŭ de cetitorii noștri. Se ficsézā douĕ corăbii marĭ, peste care se face o punte. După acea punte se lasă unŭ tubŭ în grosime ce-va mai mare decâtŭ a piciorului și printr'o presiune de aerŭ împinge apa în tóte părțile, astfelŭ, că atuncĭ când ajunge la pămêntŭ nu mai e nicĭ o picătură de apă. După ficsarea acelui tubŭ, se punŭ scărĭ și lucrătorii întră ca sĕ lucreze. Unŭ omŭ însĕ nu póte sta în fundulŭ apei decâtŭ 20, séu celŭ multŭ 30 minute. Când ese, elŭ este frecatŭ puținŭ pe corpŭ, îlŭ lasă sĕ se odihnéscă și sĕ dórmă cât-va timpŭ și apoi érășĭ întră. Lucrătorulŭ se plătesce cu minutulŭ.

Stabilirea tubului odată făcută, inginerii Flachet și Herman, representanții întreprinḑĕtorilorŭ au strênsŭ pe lucrătorĭ și le-au împărțitŭ de beutură. După aceea s'a servitŭ unŭ banchetŭ la carĭ au luatŭ parte inginerulŭ de controlŭ alŭ statului și mai mulțĭ inginerĭ într'adinsŭ venițĭ din Bucurescĭ.

Nu s'au ridicatŭ toaste, decâtŭ intime, căcĭ nu era unŭ banchetŭ oficialŭ.

Literatură.

Geografiă pentru școlele medii lucrată pe basa planului ministerial mai nou după D. Laky de D. *Făgără anŭ* și *A. Bârseanu*, profesorĭ. Tomulŭ III. *Asia, Africa, Australia* și *America.* Prețulŭ 1 fl. broș. Brașovŭ, editura lui H. Zeidner 1890. — Cu acestŭ volumŭ se încheie manualulŭ de geografiă prelucratŭ de d-nii D. Făgărășanŭ, Silv. Moldovanŭ și A. Bârseanu, care manualŭ, aflându-se corĕspunḑĕtorŭ, s'a întrodusŭ în mai multe din școlele nóstre. Volumulŭ III are 202 pagine și cuprinde, afară de descrierea continentelorŭ numite în titulă, descrierea *ținuturilorŭ polare*, precum și o *privire asupra istoriei descoperirilorŭ geografice.*

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biroului de coresp. din Pesta.

Praga, 5 Septemvre. Miseria inundaților e mare. Locuitorilorŭ din stradele închise li-se ducŭ mijlócele de luntri. Apa cresce. Pe la meḑulŭ nopții împușcăturĭ de alarmă anunțară o nouă crescere a apei și prin urmare mărirea periculului.

Strigoniu, 5 Septemvre. Intre primatele și între ministrulŭ de culte s'a obținutŭ deplină înțelegere: cestiunea botezurilorŭ din căsătorii mixte s'a regulatŭ.

DIVERSE.

Codonophonulŭ e numele unui nou instrumentŭ, care va face sensațiune. Elŭ representă sub forma unui dulapŭ efectulŭ sonorŭ a douĕ-ḑecĭ și cincĭ de clopote marĭ. Douĕ-ḑecĭ și cincĭ de tuburĭ de metalŭ, puse în vibrațiune prin ciocane, corespunḑêndŭ cu clapele unui clavirŭ, alcătuescŭ acestŭ instrumentŭ totŭ atâtŭ de puternicŭ ca și nișce clopote marĭ închise în turla unei biserĭcĭ. Tubulŭ celŭ mai lungŭ e de unŭ metru 40, celŭ mai scurtŭ de 60 centimetri și unŭ tubŭ greu de douĕ chilograme produce sunetulŭ unui clopotŭ de 80 chilograme. Codonophonulŭ va sluji când se va representa din nou „Le Rêve“ la Opera din Paris.

Clubulŭ fetelorŭ de măritatŭ. La Londra s'a constituitŭ acum de curêndŭ unŭ clubŭ alŭ fetelorŭ de măritatŭ. Membre ale acestui clubŭ potŭ sĕ fiă fete în vêrstă de 17—30 anĭ. Fiă-care dintre fete capĕtă o listă, în care este insemnatŭ numele flăcăilorŭ de însuratŭ, și scurte note despre caracterulŭ lorŭ, ér pe o listă suntŭ înșirațĭ șarlatanii, carĭ caută a face matrapazlîcurĭ cu însurătórea, și bărbații carĭ au mania de a se căsători de mai multe orĭ, séu a ținé mai multe femei.

Definiția ciudată a pianului. Japonesii, carĭ au cercetatŭ ântêia dată Europa, au trimisŭ în patria lorŭ o definițiă de totŭ ciudată a pianului. — „Europenii“, scriau ei în rapórtele lorŭ, „sciu sĕ stórcă dela unŭ animalŭ mare, cu patru picióre, nisce sunete de totŭ melodióse. Unŭ bărbatŭ, dér mai de multe-orĭ o femeiă, sĕ așézā înaintea animalului și călcândŭ pe códa mirăzăniei și lovindu-i dinții albĭ cu degetele, îlŭ silescŭ sĕ cânte cu voce fórte plăcută.“

Mama prevĕḑĕtóre. Nu de multŭ sosi în Orel, pentru a petrece câtŭ-va timpŭ, soția unui comerciantŭ rusŭ cu fiica sa și trase într'unŭ hotelŭ. Rugate sĕ se înscrie în registrulŭ străinilorŭ, mama scrise după numele de familiă următórele: „soția unui comerciantŭ din Dmitrowsk cu fiica sa nemăritată Sașa (19 anĭ de etate,) 10,000 ruble ḑestre, pĕrŭ blondŭ deschisŭ, năsuțŭ têmpitŭ și gropșióre în cei doi obrajĭ; defecte corporale, orĭ alte semne caracteristice n'are.

Unŭ procesŭ ciudatŭ. Procesulŭ pișcătorŭ pentru violarea făgăduelei de căsĕtorie, intentatŭ de miss Gladys Knowlel d-lui Duncau Leslie, directorŭ alŭ diarului „Matrimonial News“ din Londra preocupă actualmente lumea din capitala regatului unitŭ. Pare astăḑi, că satisfacțiile obținute de miss Gladys — 10000 livre, pagube interese — riscă de a rĕmâné cu totulŭ platonice. Pentru a scăpa de obligația platei, d. Duncan Leslie a pusŭ persóna sa și tóte bunurile în siguranță în Franța. Miss Gladys face demersurĭ pentru a obținé unŭ exequator, ca sĕ facă esecutoriă în Franța judecata curții din Lewes. Dér nu e sigurŭ, că cererea ei va ajunge la vre-unŭ resultatŭ de óre-ce legea francesă nu a admisŭ până aḑĭ, că violarea unei făgăduelĭ de căsătoriă sĕ fiă o crimă, ce se póte pedepsi, séu că pagube interese sĕ fiă unŭ pansamentŭ convenabilŭ de aplicatŭ inimei rănite a unei tinere fete trădate de logodniculŭ, séu amantulŭ ei!

Vocĭ din publicŭ.*)

Onorată Redacțiune! In Nr. 284 alŭ „Gazetei Transilvaniei“ din 21 Decemvre 1889 ațĭ binevoitŭ a aduce între varietățĭ o notiță despre crima sĕvêrșită de frații noștri George și Toma Iliescu din Brașovŭ față de soția lui Toma Iliescu. N'amŭ avé nimicŭ de observatŭ décă în notița citată nu ar fi atinsă și acea împrejurare, că părinții noștri ar fi Țiganĭ din Săcele. Fiă că s'a făcutŭ acésta din eróre, fiă din nesciință, te rugămŭ d-le Redactorŭ, sĕ binevoescĭ a publica următórea adeverință oficiósă estradată din partea organelorŭ competente, pentru de a se rectifica acea părere greșită.

Brașovŭ, în Augustŭ 1890.

Maria Lebu născ. *Ilie*
Reveica Morarŭ născ. *Ilie.*

Adeverință oficiósă!

Din partea subscrisului s'a constatatŭ, precum Thoma Ilea născutŭ în parochia Turcheșului din părințĭ românĭ de religia gr. or., căsĕtoritŭ totŭ aci, luândŭ în legiuită căsĕtoriă pe *Ana*, fica lui Vasilie Constantinŭ din Turcheșŭ, toțĭ Românĭ de religia gr. rĕsărit., carĭ au locuitŭ în comuna Turcheșiului, ca ómenĭ muncitorĭ, până la adêncĭ bătrânețe: avêndŭ copii, familiă numĕrósă, prementionatulŭ *Toma Ilea* amĕsuratŭ conscrieri generale se vede a fi născutŭ la anulŭ 1805. Er legiuita lui soțiă Ana Ilea născută Vasilie Constantinŭ născută la an. 1813 cunoscuțĭ în comună de Românĭ curațĭ gr. or. și și de ómenĭ oneștĭ ca muncitorĭ fără de nicĭ unŭ nume rĕu. Care adeverință pentru deplina-i valóre se întăresce cu propria mea subscriere și apăsarea sigilului bisericescŭ.

Turcheșŭ, în 25 Iulie 1890.

Ioanŭ Odorŭ,
par. sup.

Vidi: Primăria comunală.

Rusu Ionŭ, notarŭ. **Veres B. Istvan,** jude.

*) Pentru cele publicate sub acéstă rubrică redacțiunea nu ia rĕspundere. Red.

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 5 Septemvre st. n. 1890.

Bancnote romănesci	Cump.	8 80	Vend.	8 84
Argintŭ românescŭ	„	8 75	„	8 80
Napoleon-d'orĭ	„	8 81	„	8 85
Lire turcescĭ	„	10.15	„	10.20
Imperialĭ	„	9.12	„	9.17
Galbinĭ	„	5.25	„	5 30
Scris.fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	135.—	„	136.—
Mărcĭ germane	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 4 Septemvre st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	100.85
Renta de hârtiă 5%	99.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	110.—
dto argintŭ	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare	89 10
Bonurĭ croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.25
Renta de hârtiă austriacă	88.15
Renta de argintŭ austriacă	89.45
Renta de aurŭ austriacă	105.85
Losurĭ din 1860	138.25
Acțiunile băncei austro-ungare	976.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	352.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	308.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.32
Napoleon-d'orĭ	8.84½
Mărcĭ 100 împ. germane	54.52½
Londra 10 Livres sterlinge	111 40

Mersulŭ trenurilorŭ
pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelE-ratŭ.	Trenŭ accele-ratŭ	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.09	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriș			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕșel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Clușiu	6.02	10.35	7.39	7.04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriș	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vințulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiușu	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blașiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediașŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighișóra	11.06		1.50	5.39
Hașfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apața	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Brașovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timișŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.30		11.36	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de pers.	Trenŭ accele-ratŭ.	Tren de persóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timișŭ	1.37		4.50	9.41
Brașovŭ	2.13		5.50	10.17
	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apața	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Hașfalĕu	5.25	8.12		
Sighișóra	5.45	8.47		1.35
Elisabetopole	6.12	9.29		1.59
Mediașŭ	6.33	10.10		2.32
Copșa mică	6.46	10.32		2.59
				3.13
	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blașiu	7.22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiușŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vințulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirișŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Clușiu	10.36	5.28	4.53	8.10
	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădășelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbău		6.42		9.05
Aghireșŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5 11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ accele-ratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
		4.10	5.50
Glogovațŭ	Trenŭ omnibus 2.20	4.22	6.02
Gyorok	2.34	4.46	6.23
Paulișŭ	3.05	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.23	5.16	6.52
Conop	3.39	5.38	7.17
Bĕrzava		5.53	7.33
Soborșinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăștia		9.12	11.14
Șibotŭ		9.34	11.39
Vințulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiușŭ		10.44	12.58

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ accele-ratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiușŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vințulŭ de josŭ		1.56	5.44
Șibotŭ		2.23	6.06
Orăștia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborșinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulișu	Trenŭ omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaț	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5 50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Copșa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. om
Copșa-mică	4.05	10.47	7.10
Șeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneșŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12.29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copșa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneșŭ	8.30	5.25	10.40
Șeica mare	9.05	5.55	11.10
Copșa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oșorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheța	3.25	8.50	3.29
Ludoșŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Mirașteu	5.11	10.35	5.34
Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Simeria (Piski)-Petroșeni

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Hațegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Banița	11.26	3.30	7.43
Petroșeni	12.—	4.02	8.15

Petroșeni-Simeria (Piski)

	T. omu.	T. omn.	T. omn
Petroșeni	6.05	10.42	4.03
Banița	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Hațegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
	7.24	5.54	10.20
Mirașteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoșŭ	9.35	7.41	12.06
Cheța	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Aradŭ—Timișóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timișóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirișŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirișŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

	T. omn.
Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

	T. omn.
Bistrița	1.16
Țagŭ-Budatelecŭ	4.50
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighișóră	10.52	5.28

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MURESIANU Brașov.